

RABBAN GAMLIEL: Halachic Tyrant or Radical Humanist?

- 1. משנה ברכות ב, ה Mishnah Berachot (Blessings) 2:5**

חתן פטור מקריאת שמע לילה הראשונה ועד מוצאי שבת, אם לא עשה מעשה.	A newlywed groom is exempt from reciting Shema on the first night and until the end of Shabbat, if he has not yet “done the deed.”
מעשה ברבן גמליאל שנשא אשה, וקרא לילה הראשונה.	A story about Rabban Gamliel: he married a woman, and he recited Shema on the first night.
אמרו לו תלמידיו, לימדתנו רבינו שחתן פטור מקריאת שמע!	His students said to him: You taught us, our rabbi, that a groom is exempt from reciting Shema!
אמר להם, איני שומע לכם לבטל הימני מלכות שמים אפילו שעה אחת.	He said to them: I am not listening to you that I should remove from myself the sovereignty of heaven for even a single moment.
- 2. משנה ברכות ב, ו Mishnah Berachot (Blessings) 2:6**

רחץ לילה הראשון שמתה אשתו. אמרו לו תלמידיו, לימדתנו רבינו שאביל אסור לרחוץ! אמר להם, איני כשאר בני אדם, אסטניס אני.	He bathed on the first night following the death of his wife. His students said to him: You taught us, our rabbi, that a mourner is forbidden to bathe! He said to them: I am not like other people— I am delicate (<i>istenis</i>).
---	--
- 3. משנה ברכות ב, ז Mishnah Berachot (Blessings) 2:7**

וכשמת טבי עבדו, קיבל עליו תנחומין. אמרו לו תלמידיו, לימדתנו רבינו שאין מקבלין תנחומין על העבדים! אמר להם, אין טבי עבדי כשאר כל העבדים, כשר היה.	And when his slave Tavi died, he accepted condolences on him. They said to him: You taught us, our rabbi that we don’t accept condolences on slaves! He said to them: My slave Tavi was not like all the other slaves: He was virtuous (<i>kasher</i>).
--	--

4. משנה ברכות ב, ח **Mishnah Berachot (Blessings) 2:8**
- התן,
אם רוצה לקרות קריאת שמע לילה הראשון,
קורא.
- A newlywed groom,
if he wants to recite Shema on the first night,
he recites.
- רבן שמעון בן גמליאל אומר,
לא כל הרוצה ליטול את השם
יטול.
- Rabban Shimon ben Gamliel says:
Not everyone who wants to take up the name
should take it up.
5. בבלי ברכות כח, ב – כט, א **Babylonian Talmud, Berachot 28b-29a**
- תנו רבנן:
שמעון הפקולי הסדיר שמונה עשרה ברכות
לפני רבן גמליאל על הסדר ביבנה.
- Our rabbis taught:
Shimon Ha-Pakuli ordered 18 blessings
before Rabban Gamliel in order at Yavneh.
- אמר להם רבן גמליאל לחכמים:
כלום יש אדם שיודע לתקן
ברכת המינים?
- Rabban Gamliel said to the Sages:
Is there no one here who knows how to establish
the Blessing Against Sectarrians (*birkat ha-minim*)?
- עמד שמואל הקטן ותקנה,
- Shemuel the Younger stood and established it.
- לשנה אחרת שכחה.
והשקיף בה שתיים ושלש שעות
ולא העלוהו.
- The next year, he forgot it,
and he reflected upon it (*hishkif bah*) for two or three hours,
but they did not remove him as prayer leader.
6. בבלי שבת קנא, ב **Babylonian Talmud, Shabbat 151b**
- תניא
ר' גמליאל ברבי אומר
וְגַמְ-לֵךְ רַחֲמִים וְרַחֲמֵךְ וְהַרְבֵּה
(דברים יג)
- It was taught in a *baraita*:
Rabban Gamliel son of Rabbi says:
“and show you compassion and have compassion on you and
increase you” (Deut. 13:18)—
- כל המרחם על הבריות
מרחמין עליו מן השמים
וכל שאינו מרחם על הבריות
אין מרחמין עליו מן השמים
- Whoever has compassion on people,
the heavens have compassion on them;
Whoever does not have compassion on people,
the heavens do not have compassion on them.